

Beslissing 2013-03 van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

de heer Guido Van Liefferinge

tegen

De Morgen

Met een brief van 6 juli 2012 dient advocaat Theresia Debrock namens de heer Guido Van Liefferinge klacht in tegen De Morgen. Aanleiding is een artikel in De Morgen van 8 juni 2012 over het blad Joepie met als titel “Bijna veertig, maar nog lang geen midlifecrisis”. Geert Van Hecke, redactiemanager van De Morgen, heeft hierop op 31 augustus 2012 per brief geantwoord, waarop advocaat Debrock op 9 oktober 2012 heeft gerepliceerd. De rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek is op 6 december 2012 samengekomen. Guido Van Liefferinge was in persoon aanwezig samen met zijn advocaat Debrock. Voor De Morgen waren redactiemanager Geert Van Hecke en journalist Jeroen De Preter aanwezig.

DE FEITEN

Op 8 juni 2012 publiceert De Morgen in haar mediakatern een reportage met als titel ‘Bijna veertig, maar nog lang geen midlifecrisis’. Hierin analyseert journalist De Preter de opvallende verkoopscijfers van het blad Joepie, die blijven stijgen terwijl nagenoeg alle andere bladen achteruitboeren. Onder meer de beslissing van Van Liefferinge om in 1998 het roer om te gooien, zou daartoe hebben bijgedragen.

In het artikel komt onder meer hoofdredactrice Sylvia Van Driessche aan het woord, die wordt voorgesteld als “dochter van Vic Denis, pseudoniem van Ernest Van Driessche, en een van de founding fathers van Joepie. Vic Denis was er al bij toen bladenmaker Guido Van Liefferinge in 1973 de eerste Joepie liet verschijnen.”

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Volgens klager is deze berichtgeving fout en schendt ze zijn recht op het vaderschap over zijn creatie. Klager heeft Joepie in 1973 helemaal alleen opgericht samen met een financiële partner. Hij heeft het hele concept bedacht. Hij heeft de eerste nummers ook bijna alleen volgeschreven. Alleen de foto's maakte hij niet zelf.

Vic Dennis is pas bij het blad gekomen toen het al bestond en leverde in het begin als freelance gratis shownieuwtjes. Hij was op geen enkele manier betrokken bij de creatie van het blad of de verdere redactionele uitbouw of bijsturing ervan. Hij is pas in 1974, toen het blad al anderhalf jaar bestond, in dienst gekomen bij Sparta NV die het blad sinds 1 augustus 1974 in samenwerking met Van Liefferinge uitgaf.

Er kan volgens klager dan ook geen enkele discussie over bestaan dat hij en hij alleen de bedenker en oprichter is van Joepie. Sinds 2009 duiken er in de pers echter herhaaldelijk verwijzingen op naar Vic Dennis als oprichter of medeoprichter. Toen dergelijke berichten

verschenen in onder meer De Standaard en Het Laatste Nieuws, werden die op zijn verzoek rechtgezet. De Morgen weigerde dat in 2009 echter te doen. Een recht op antwoord werd toen op formele gronden geweigerd. Nu De Morgen Dennis opnieuw opvoert als ‘een van de founding fathers van Joepie’ wil klager voor eens en voor altijd komaf maken met die beweringen. Vermits De Morgen eerder geweigerd heeft om een rechtzetting te publiceren, wil hij via de Raad verkrijgen dat deze fout wordt rechtgezet zodat iedereen voortaan zou weten dat Dennis geen (mede)oprichter is.

Klager vermoedt dat een interne mededeling van De Persgroep Publishing van 15 januari 2009, waarin de aanstelling van Sylvia Van Driessche tot hoofdredactrice van Joepie wordt aangekondigd, aan de basis ligt van deze foutieve berichtgeving. In dat bericht wordt gezegd dat Van Driessche “op die manier in de voetsporen treedt van haar vader Vic Dennis, die in 1973 een van de oprichters en drijvende krachten achter Joepie was.”

Klager vreest dat dit alles een door De Persgroep Publishing georkestreerde en doelbewuste strategie is om zijn aandeel in het succes van Joepie (en van de andere bladen van dit bedrijf die hij creëerde) te minimaliseren om er in het juridisch geschil dat sinds 2000 met hem loopt, haar voordeel mee te doen.

Op de hoorzitting betoogt journalist De Preter dat hij niets te maken heeft met eerdere berichten in De Morgen over Joepie en niets wist van de interne mededeling van De Persgroep Publishing uit 2009. Het artikel is zeer lovend voor Van Liefferinge en zijn rol wordt helemaal niet geminimaliseerd, integendeel. De verwijzing naar Dennis als een van de ‘founding fathers’ betekent alleen maar dat hij van in het begin bij het blad betrokken was. Volgens redactiemanager Van Hecke analyseert het artikel het succes van Joepie, en wordt de rol en het vaderschap van Van Liefferinge helemaal niet geminimaliseerd. Hij wordt wel degelijk vermeld als bedenker en oprichter van het blad en als de persoon die op beslissende momenten de nodige bijstellingen doorvoerde. De klacht berust dan ook op een gewild onjuiste lezing van het artikel.

Wanneer in het artikel verwezen wordt naar Dennis als een van de founding fathers, dan is dat precies om een onderscheid te maken tussen zijn rol en die van klager. *Founding fathers* verwijst trouwens oorspronkelijk naar de leden van de Amerikaanse grondwettelijke conventie, wat iets anders is dan oprichters. Het kan niet betwist worden dat Dennis een belangrijke rol speelde in de financieel precaire beginperiode van Joepie, en dat zijn gratis bijdragen zeer welkom en zelfs noodzakelijk waren om het blad te laten overleven.

Van Hecke betwist verder dat er sprake zou zijn van enige inmenging van De Persgroep Publishing. Hij vindt dit zelfs een belediging voor een journalist en een redactie die sterk op hun onafhankelijkheid staan. De klacht heeft volgens hem dan ook niets te maken met een journalistiek ethische fout, maar wel met het juridisch geschil tussen klager en De Persgroep Publishing.

BESLISSING

De Raad voor de Journalistiek kan zich alleen uitspreken over het gewraakte artikel in De Morgen van 8 juni 2012, en niet over eerdere artikelen in De Morgen of in andere kranten die niet het voorwerp uitmaken van deze klacht, en evenmin over de interne mededeling van De Persgroep Publishing.

De Raad heeft geen enkele aanwijzing voor enige beïnvloeding of druk die de onafhankelijkheid van de journalist zou kunnen aantasten, en klager brengt hiervoor ook geen enkel argument of bewijs aan.

Wat het gewraakte artikel in De Morgen betreft meent de Raad:

- dat klager op correcte wijze als ‘oprichter’ van Joepie wordt vermeld (in het enkelvoud) en als de ‘bladenmaker’ die in 1973 de eerste Joepie liet verschijnen;
- dat niet wordt betwist dat Dennis van bij de eerste nummers als los medewerker bij het blad was betrokken, zoals in het artikel wordt vermeld, en dat de aanduiding ‘een van de founding fathers’ dan ook in die zin moet worden begrepen, en niet dat hij oprichter of medeoprichter zou zijn;
- dat de unieke rol van klager als bedenker en bezieler van Joepie, die het lezerspubliek uitstekend aanvoelde en die het blad doorheen de jaren heeft geleid en heeft bijgestuurd wanneer dat nodig was, ten volle wordt erkend.

De Raad meent dan ook dat geen beroepsethische fout werd gemaakt.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel:

De klacht is ongegrond.

Brussel, 10 januari 2013